

Familie Venderbosch legt de lat steeds hoger

Zowel in directe als indirecte zin heeft de familie Venderbosch al veel betekend voor de Nederlandse fokkerij. Als hengstenhouder, fokker en adviseur heeft Johan Venderbosch al decennialang invloed op de fokkerij en samen met zoon André en dochter Henriëtte runt hij de paardentak van familiebedrijf De Radstake. Dit jaar werd deze veelzijdige familie beloond voor al hun inspanningen met de oeuverprijs 'Fokker van het Jaar'.

De fokkerij van familie Venderbosch heeft al diverse gekeurde hengsten, internationale springpaarden en keuringstoppers opgeleverd. Al op jonge leeftijd raakte Johan Venderbosch besmet met het paardenvirus. "Ik kom uit een echte paardenfamilie, mijn vader was ook

succesvol als landelijke ruiter. Als kind kreeg ik een fijn paard om mee te rijden en les van adjudant Jansen. Daarmee deed ik mee aan de jeugdselectie in Bennekom en in die tijd is ook mijn voorliefde voor de samengestelde sport ontstaan", blik 'Johan van de Radstake' terug. Op jonge

leeftijd bedreef hij de sport op diverse vlakken, namelijk springen, dressuur, samengesteld en mennen.

Hengstenhouderij

Ook de liefhebberij voor de fokkerij heeft Johan niet van een vreemde. "Mijn vader

De familie Venderbosch werd afgelopen augustus geëerd voor hun inspanningen met de titel Fokker van het Jaar Springen.

Sandra Nieuwendijk

Afgelopen voorjaar werd de Vigaro-zoon El Salvador met 89 punten ingeschreven in het KWPN-stamboek. Van deze zelfgefokte hengst wordt veel verwacht.

maakte deel uit van de hengstenassociatie 'De toekomst'. In die tijd werden de paarden nog vooral voor het werk op het land gebruikt en ze waren veelal van het zwaardere, Groninger type. Helaas is mijn vader al op zijn 51e overleden, ik was toen pas 18 en heb hem opgevolgd in de hengstenassociatie." De jonge Johan Venderbosch had een veel modernere blik op de fokkerij en streefde er toen al naar om een goed paard voor het gebruik onder het zadel te fokken. "Daarom stelde ik voor om te investeren in een goede volbloed, daarmee zouden de fokkers direct een heel ander paard kunnen gaan fokken. We hadden onze ogen gericht op Lucky Boy xx, maar die werd per inschrijving verkocht en wij hadden het op één-na-hoogste bod uitgebracht." In diezelfde herfst kwam Venderbosch de volbloed Pericles xx op het pad en na het bekijken van enkele veulens maakte hij de koop rond. "Daar hebben we een heel goed paard aan gehad, zowel voor de sport als fokkerij. In die tijd kon je nog gerust zelf je hengst uitbrengen in de sport, en dat heb ik met plezier gedaan. Ik heb veel gewonnen met Pericles xx, onder meer het Z-springen op Indoor Meppel en ook in de puissancewedstrijden stond hij zijn mannetje. Hij had een geweldig karakter." Met de hengstenassociatie 'De toekomst' was inmiddels de alom bekende Amor (v.Herrscher) aangeschaft en nadat de associatie ophield te bestaan,

kwam Amor ook naar het beginnende bedrijf van Venderbosch. "In die tijd hebben we ook Le Mexico gekocht, daarmee was ik M-dressuur, Z-springen en Z-samengesteld. Met die drie hengsten, aangevuld met de onderschatte volbloed Cadmus xx, hebben we de hengstenhouderij opgebouwd. En onze medewerker Johan Freriks, helaas overleden, heeft hier ook veel aan bijgedragen."

Goede merries

Ondanks de bloeiende hengstenhouderij voelt Johan Venderbosch zich meer fokker dan hengstenhouder. Momenteel wordt er gefokt met vier stammen in de springrichting. Eén daarvan is die van de Gold Dollar-merrie Uduela (mv.Pilatus). "We haalden destijds de hengst Pilatus uit

Duitsland en kochten tegelijkertijd deze Gold Dollar-merrie. Helaas heeft Pilatus niet veel voor onze fokkerij kunnen betekenen, hij sloeg niet erg aan op de Nederlandse merries, maar Uduela heeft wel haar waarde dubbel en dwars bewezen. Met name in combinatie met Amor fokte ze heel goed." Zo bracht de in 1978 geboren Uduela onder meer de Amor-merrie Cuduela ster pref, waaruit Johan Venderbosch de KWPN-goedgekeurde hengst Habsburg (v.Burggraaf) en de internationaal springende hengst Non Stop R (v.Lux) heeft gefokt. Uit Cuduela's dochter Luduela ster pref (v.Burggraaf) fokte Venderbosch de reservekampioen van de hengstenkeuring van 2011: Devonte (v.Tangelo van de Zuuthoeve). Uit deze directe lijn komt ook de aangewezen hengst Dimodo (Quasimodo Z x Calvados), zij waren twee van de vier hengsten die De Radstake vorig jaar kreeg aangewezen voor het verrichtingsonderzoek. Uit deze stam komt verder de Gelderse CK-kampioene Ezuduela (Tangelo van de Zuuthoeve uit Zuduela ster v.Berlin), die op de Nationale Merriekeuring dit jaar werd uitgeroepen tot reservekampioene. Een andere uitstekende stam is die van de Cassini I-merrie Kassini gebleken. "Die merrie hebben we als veulen aangeschaft, ze komt uit een halfzus van de hengst Burggraaf, die veel voor ons heeft betekend." Zoon André vertelt met enthousiasme over de nafok van Kassini: "Eigenlijk springt alles uit deze stam! We laten regelmatig een groep jonge paarden vrij springen en dan valt het echt op dat bepaalde stammen sterk door drukken, en daar is de lijn van Kassini absoluut één van." In combinatie met Heartbreaker bracht Kassini de merrie Zaire, die in 2007

Moeilijke tijd

Het zijn niet de makkelijkste tijden om een paard verkocht te krijgen, dat ervaart ook de Fokker van het Jaar. "Met een springpaard heb je beduidend langer de tijd nodig. Je moet meer investeren voordat hij voor goed geld verkocht kan worden. Een kwaliteitsvol dressuurpaard kan je op 3,5-jarige leeftijd vlot verkopen, wil je voor een springpaard reëel geld vragen, dan moet hij toch eigenlijk al wel in het M springen als vijfjarige. Dat is voor de kleine fokker moeilijk, het kostenplaatje telt zwaar mee en als er iets tegenvalt drukt dat direct de prijs. Zo gaat het in deze tijd, dat is heel jammer voor de fokkers. Alleen investeren in goede paarden loont nog, de gemiddelde paarden kan je beter zo snel mogelijk van de hand doen", is Johan van mening. "Iedereen beleeft de paardenhobby met zijn eigen gevoel. Naar mijn mening worden er nog steeds teveel gewone merries ingezet voor de fokkerij, terwijl er in deze tijden echt genoeg goede merries te koop staan. Het uitgangsmateriaal in de fokkerij moet van bovengemiddeld niveau zijn", vult André hem aan.

is uitgeroepen tot kampioene op het nationale kampioenschap vrijspringen. Op haar beurt is Zaïre weer moeder van de CK-kampioene Daïre (v.Vigaro). De volles zus van Zaïre, Santa Caterina, is de grootmoeder van de KWPN-goedgekeurde hengst El Salvador (Vigaro uit Antartica ster v.Kojak). Afgelopen voorjaar werd El Salvador ingeschreven met een topscore van 89 punten. “In dat paard heb ik vanaf het begin af aan heel veel vertrouwen gehad. Hoe hij hier voor het eerst over een balkje op de grond sprong, zal me de rest van m’n leven bij blijven! Hij moet het natuurlijk nog waar maken, maar van zijn natuurlijke kwaliteiten ben ik overtuigd, en dat kan hij ook gaan vererven. Nu is het zaak om hem zo goed mogelijk te managen”, vertelt André Venderbosch.

Prestatiestammen

De derde stam waarmee wordt gefokt, is die van de Cadmus xx-dochter Upina ster pref prest (mv.Joost). Uit deze bij Venderbosch tot bloei gekomen stam komen diverse internationale springpaarden zoals Watch Me IV (3e bez., Kojak uit Pupina prok v.Kroongraaf, fokker G.J. van de Vegt uit Dalfsen) en Billy Angelo (Tangelo van de Zuuthoeve uit Siena v.Kroongraaf, fokker J. Fisher uit Berkshire GBR). Uit deze stam fokte familie Venderbosch onder meer het succesvolle Grand Prix-springpaard Ocolado (Habsburg uit Ipinacolada ster pref prok v.Calvados) van Ellen Whitaker. Ook wordt er al generatiewaard gefokt met de stam van de Cadmus xx-dochter Triomf ster pref (mv.Amor). Zij is onder andere grootmoeder van de keuringstopper B.Triomf (Ultimo uit Etriomf ster pref v.Le Mexico), die in 2009 derde werd op de Nationale Merriekeuring en een IBOP van 83,5 punten op haar naam heeft staan. Uit deze stam

Dirk Caremans

Eén van de succesvolle Grand Prix-springpaarden uit de fokkerij van Venderbosch is deze bekende Ocolado (v.Habsburg) van Ellen Whitaker, die zowel van moeders- als vaderskant volledig zelfgefokt is.

komen naast een reeks keuringstoppers ook een stel internationale sportpaarden zoals de door Venderbosch gefokte Watch Me (Phin Phin uit Super Willy ster v.Karandasj) en Wriomf (Tangelo van de Zuuthoeve uit Priomf v.Julius). “Die stam fokt goed, vooral de lijn die teruggaat op de Le Mexico-merrie Etriomf is onze ervaring. Die paarden springen altijd en zulke stammen geven een bepaalde zekerheid in de fokkerij”, legt André uit. Daarnaast wordt er gefokt met een dressuurstam waarvan de KWPN-goedgekeurde hengst Westpoint (v.Jazz) momenteel het fraaiste boegbeeld is. “We hopen met die stam in de toekomst ook weer in de voorste gelederen mee te kunnen doen. Die lijn gaat terug op de Cadmus xx-merrie Terlinda, die zelf in het ZZ-Zwaar heeft gepresteerd en veel aanleg voor de piaffe en passage had. Uit die stam hebben we onder meer een Fider-

mark-merrie waarvan we veel verwachtingen hebben”, vertelt Johan Venderbosch, die gelijk erkend van oudsher wel een echte liefhebber van dressuurpaarden te zijn. Zoon André heeft de voorkeur bij springpaarden liggen. “Maar ik hou vooral van goede paarden, van een goed dressuurpaard kan ik ook zeker genieten.”

Streng selectie

De reeds behaalde fokkerijsuccessen zijn niet uit de lucht komen vallen. Daar is jarenlange selectie aan vooraf gegaan en met name zoon André hamert er op in de toekomst nog strenger te selecteren. “We hebben nu de aantallen waarmee je ook goed kán selecteren. Met sommige stammen fokken we al vijf of zes generaties, dat geeft veel informatie en bepaalde lijntjes drukken sterker door dan de andere. Maar hoe mooi de paarden ook zijn gefokt, ik vind het heel belangrijk dat ze ook zelf die kwaliteiten laten zien. We hebben in het verleden vaak goede merries bewust aangehouden voor de fokkerij om daarmee de stammen op te bouwen. We hebben nu de aantallen dat we ook een keer wat paarden vanuit de sport kunnen verkopen en met een volle zus de lijn kunnen voortzetten. Het zal ook wel moeten want het is een kostbare hobby, dus verkoop is af en toe onvermijdelijk. En paarden die het goed doen in de sport kunnen daarmee een bijdrage leveren aan de stam.” Gemiddeld worden er 20 veulens per jaar

De kracht van goede opfok

De meeste fokmerries van de familie Venderbosch staan op de boerderij van werknemer Henk Munsterman. “De merries staan in mooie grote boxen met prachtige uitloopgelegenheden. Wij vinden het heel belangrijk om de drachtige merries gescheiden te houden van de andere paarden. Bij Henk zijn er goede weilanden voor de merries en veulens.” Het afspenen gebeurt door twee veulens bij elkaar in een dichte box te houden, waarbij ze er overdag wel uit komen in de binnenbak. “Na ruim een week gaan ze in een groep van ongeveer tien veulens in de groepshuisvesting en daar lopen ze elke dag buiten. Voordeel van deze manier is dat ze al een kameraadje hebben. Deze groepshuisvestingen en opfok liggen aan de overkant van de weg bij een boerderij die we zeven jaar geleden hebben gekocht. Buurmans grond is maar eenmalig te koop en we hebben hier veel profijt van.”

geboren. “Dat aantal is pas iets van de laatste jaren, we zetten nu vaak jonge merries één of twee jaar in voor de fokkerij voordat ze in de sport gaan. We verkopen enkele veulens en fokken de rest op. Als ze anderhalf jaar oud zijn laten we ze vrijspringen, om te kijken wat ze in zich hebben. Een volgend selectiemoment is die van de röntgenfoto’s, maar gelukkig hebben we vrij weinig last van uitval. Dat is deels te danken aan onze strenge selectie op gezondheid, zoals we vanaf het begin af aan gehanteerd hebben, en deels dankzij onze manier van opfokken. De jonge paarden lopen op straatstenen met daarop een laagje zand en komen veel buiten. We hebben gezondheid hoog in het vaandel en proberen ze zo goed mogelijk op te fokken”, vertelt Johan Venderbosch.

Exterieur

Vanaf het begin heeft de familie Venderbosch over de grens gekeken. Hengsten en merries zijn uit sterke fokgebieden naar Nederland gehaald om hier de fokkerij naar een hoger niveau te tillen. “Dat moeten we ook in de toekomst blijven doen, maar verschil met jaren geleden is wel dat er vanuit het buitenland nu ook sterk naar Nederland wordt gekeken. Dat is niet voor niets, de KWPN-paarden presteren wereldwijd goed en daar kunnen wij ook echt van genieten.” Er wordt niet alleen op spring- en bewegingskwaliteit en gezondheid geselecteerd, ook het

Dirk Caremans

Johan Venderbosch heeft de keuringen hoog in het vaandel staan. Dit jaar bereikte de Gelderse kampioensmerrie Ezuduela (v.Tangelo van de Zuuthoeve) het reservekampioenschap op de NMK.

exterieur staat vanaf het begin af aan hoog in het vaandel. “Ik kan enorm genieten van een mooi paard en ga vaak op de fiets langs de weilanden met veulens en jonge paarden, dat doet me deugd! Ik ben een liefhebber van een langgelijnd paard met een fraai hoofd met een mooi oog erin. Ze moeten ‘kiekerdekke’ hebben zeg ik altijd, met name de dressuurpaarden. Die uitstraling is ook met oog op de verkoop handig. Mensen zien toch graag een mooi paard met uitstraling uit de box komen. En een

springpaard moet fatsoenlijk kunnen bewegen met lossigheid in het lijf. Daarom gaan we ook altijd graag met onze paarden naar de keuringen. André heeft zijn eigen visie en voor mijn gevoel kan hij het goed bekijken. Hij is alleen in alles nog wat strenger dan ik.” André: “We willen echt verder komen in de fokkerij en het is onze droom die ene te fokken waar het om gaat. We hebben nu een aantal sterke stammen en daaruit moeten paarden zich gaan bewijzen in de sport.”

Hengstenkeuzes

Ondanks de eigen hengstenhouderij gebruikt de familie Venderbosch ook andere hengsten om hun fokkerij te bedrijven. “Je moet het breed zien in de fokkerij. De laatste jaren hebben wij onder meer gebruik gemaakt van hengsten als Numero Uno, Heartbreaker, Cardento, Berlin en het bloed van Mr. Blue en Cassini I. Om een stam op te bouwen kan je het beste een bewezen hengst nemen. Zelf gebruiken we ook jonge hengsten, dit zorgt voor een snellere generatie-interval. Zo hebben we hengsten als Etoulon, Durango VDL en natuurlijk ook onze eigen El Salvador gebruikt bij een paar merries. Jonge hengsten verdienen ook een kans. Durango stond afgelopen seizoen bij ons op het bedrijf, dat is een interessante hengst waarvan wij denken dat hij echt wat kan toevoegen bij de merries hier in de omgeving. Met een jonge hengst kan

Dirk Caremans

Vorig jaar behaalde Daire (v.Vigaro) de kampioenstitel op de Centrale Keuring van Gelderland.

Dirk Caremans

De fokkerij van familie Venderbosch heeft al diverse goedgekeurde hengsten opgebracht zoals deze Niveau (v.Lux), die later internationaal heeft gesprongen.

het soms tegenvallen, maar als het mee valt beleef je er dubbel plezier aan.” Verder worden er veulens verwacht van hengsten als Bubalu VDL, Zirocco Blue VDL en Calvaro. “Het is heel belangrijk dat je een goed gevoel bij de hengst en zijn nafok hebt, wij willen het altijd graag zelf gezien hebben. André bezoekt veel binnen- en buitenlandse hengstenkeuringen en dat geeft veel informatie, dan zie je ook meerdere nakomelingen van een hengst en je hoort veel van andere fokkers en sportmensen. Je moet altijd je ogen en oren goed open houden. En wij letten zelf altijd op de moederlijnen van de hengsten. Toen ik bijvoorbeeld Le Mexico kocht, ging ik ook zijn moeder bekijken en dat oordeel neem je dan mee in je beslissing.” Ook het karakter telt zwaar mee. “De rijdbaarheid en de werklust zijn twee belangrijke eigenschappen. Ik zie dat hier op de rijvereniging en in de landelijke wedstrijden ook. Het is van belang dat gemiddelde mensen goed met de paarden om kunnen gaan.

Voor de topsport heb je wel een beetje heet paard nodig met persoonlijkheid, maar dat zijn vaak geen paarden voor alledaagse ruiters.”

Andermans succes

Vele fokkers hebben successen behaald dankzij de adviezen van of aangekocht merriemateriaal bij de familie Venderbosch. “Ik kan ook erg genieten van andermans succes. Een mooi voorbeeld daarvan is de fokker Bertie Ankersmit, die bij ons een goede merrie kocht en daar geweldige successen mee behaalde.” Als beginnende fokker schafte Ankersmit bij Venderbosch de merrie Oviana ster pref (v.Karandasj) aan en daarmee beleefde hij een vliegende start. Uit Oviana fokte Ankersmit onder meer de NMK-kampioene Aviana (v.Ultimo) en CK-kampioene Boviana (v.Ultimo). Talloze andere fokkers kochten ook interessant merriemateriaal aan bij De Radstake waaruit diverse internationale sportpaarden zijn gefokt. De familie Venderbosch staat altijd klaar voor raad en

Enkele highlights uit de fokkerij van Venderbosch:

Goedgekeurde hengsten:

- El Salvador (Vigaro uit Antartica ster v.Kojak)
- Niveau (Lux uit Javiana ster pref v.Calvados) ook ISP Italië
- Habsburg (Burggraaf uit Cuduela ster pref v.Amor), export USA
- Expert (Le Mexico uit Wodka Lady ster pref v.Amor), export USA
- Jupiter (Cobbler's Thread xx uit Norma kroon kern pref v.Baronet)
- Profeet (Liberto uit Kroongravin ster v.Dolman)

Internationale springpaarden:

- Ocolado (Habsburg uit Ipinacolada ster pref prest prok v.Calvados), Ellen Whitaker
- Non Stop R (Lux uit Cuduela ster pref v.Amor), Elin Uppling
- Viceroy (Tangelo van de Zuuthoeve uit Luduela ster pref v.Burggraaf), Karim El Zoghby
- Watch Me (Phin Phin uit Super Willy ster v.Karandasj), Yuko Itakura
- Wriomf (Tangelo van de Zuuthoeve uit Priomf v.Julius), Molly Ashe
- Glock's Zaranza (Karandasj uit Santa Caterina keur pref v.Heartbreaker), Robert Puck
- Eventingpaard Ziomf (Guidam uit Liomf ster v.Goodtimes), Althea Bleekman

Keuringstoppers:

- Ezuduela (Tangelo van de Zuuthoeve uit Zuduela ster v.Berlin), kampioen CK Gelderland en reservekampioen NMK
- Zaire ster prok (Heartbreaker uit Kassini ster v.Cassini I), kampioen NK vrijspringen
- B.Triomf keur (Ultimo uit Etriomf ster pref v.Le Mexico), derde plaats NMK
- Daïre ster (Vigaro uit Zaire ster prok v.Heartbreaker) kampioen CK Gelderland
- Griomf keur pref (Burggraaf uit Triomf ster pref v.Cadmus xx), kampioen NMK
- Liomf ster (Goodtimes uit Griomf keur pref v.Burggraaf), reservekampioen NMK
- Hupina keur pref sport-dres (Calvados uit Upina ster pref prest v.Cadmus xx), derde op EK voor merries in Brussel

daad en heeft daarmee een uitstekende reputatie opgebouwd.

Verrassing

Dat de titel Fokker van het Jaar afgelopen augustus in hun handen kwam, is dan ook volledig verdiend. De invloed van de familie Venderbosch op de Nederlandse fokkerij is vele malen groter dan alleen de lijst van geslaagde eigen fokproducten. “De titel kwam voor ons eigenlijk als een verrassing. We werden eerst uitgeroepen tot Gelderse fokker van het jaar en dat was niet geheel onverwacht gezien de successen van de laatste jaren, maar in de landelijke strijd vreesden we voor met name Cees Klaver. We zijn er ook van bewust dat wanneer Big Star bijvoorbeeld wel individueel goud had gewonnen, de fokkertitel alsnog naar Klaver was gegaan. Maar we zijn heel blij dat het zo is uitgekapt en voelen ons vereerd dankzij deze onderscheiding. We hopen in de toekomst nog veel te betekenen voor het KWPN”, besluit Johan Venderbosch.

